

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ
ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії

*Випуск наукового збірника присвячений 450-річчю
Пересопницького Євангелія*

Наукові записки РДГУ

Випуск 22

Рівне – 2011

ББК 63.3(4Укр)
А–43
УДК 94(477)

Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 22. – Рівне: РДГУ, 2011. – 324 с.

Збірник містить результати наукових пошуків з актуальних проблем української та світової історії, виголошені на III Міжнародній науковій конференції молодих науковців, аспірантів, здобувачів 7-8 грудня 2011 року (Рівне, РДГУ, історико-соціологічний факультет).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор:

Постоловський Руслан Михайлович, кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук (м. Рівне).

Заступник головного редактора:

Шелюк Людмила Олександрівна, кандидат історичних наук, професор (м. Рівне).

Науковий редактор:

Троян Сергій Станіславович, доктор історичних наук, професор (м. Рівне).

Відповідальний редактор:

Шеретюк Валерій Миколайович, кандидат історичних наук, доцент (м. Рівне).

Члени редколегії:

Жилюк Сергій Іванович, доктор історичних наук, професор (м. Остріг).

Киридон Алла Миколаївна, доктор історичних наук, професор (м. Київ).

Степанков Валерій Степанович, доктор історичних наук, професор (м. Кам'янець-Подільський).

Столос Надія Георгіївна, доктор історичних наук, професор (м. Рівне).

Фісанов Володимир Петрович, доктор історичних наук, професор (м. Чернівці).

Чухліб Тарас Васильович, доктор історичних наук (м. Київ).

Швецова-Водка Галина Миколаївна, доктор історичних наук, професор (м. Рівне).

Шугасва Людмила Михайлівна, доктор філософських наук, професор (м. Рівне).

Згідно постанови президії ВАК України часопис «Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії» визнано фаховим виданням у галузі історичних наук

*Друкується за рішенням Вченої Ради Рівненського державного гуманітарного університету,
протокол № 4 від 25 листопада 2011 р.*

Свідотство про державну реєстрацію: серія КВ № 15857-4329Р від 12.10.2009 р.

Адреса редакції: 33027, м. Рівне, вул. Остафова 29,
історико-соціологічний факультет РДГУ

- 110.Рибачук М. Релігійно-національне відродження: поняття і процес / М.Ф.Рибачук // Релігійна традиція в духовному відродженні. – Полтава, 1992. – С. 88-90.
- 111.Рибачук М. Національне відродження та релігія / М. Ф. Рибачук, О. І. Уткін, М. І. Киришко. – К.: Асоціація «Україно», 1995. – 208 с.
- 112.Рівненська єпархія: Видання Рівненської єпархії Української Православної церкви. – Рівне, 2003-2009.
- 113.Свенцицкая И. Раннее христианство: страницы истории / И. С. Свенцицкая. – М.: Политиздат, 1989. – 336 с.
- 114.Стоколос Н. Конфесійно-етнічні трансформації в Україні (XIX – перша половина XX ст.): монографія / Н. Стоколос. – Рівне: РІС КСУ – ППФ «Ліста-М», 2003. – 480 с.
- 115.Уткін О. Інформаційна діяльність політичних громад і релігійних об'єднань української діаспори в країнах Заходу у 1945-1991 рр.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. істор. наук / О. І. Уткін. – К., 1993. – 20 с.
- 116.Чубатий М. Історія християнства на Русі-Україні: У 2т. / Микола Чубатий. – Рим, 1976.
- 117.Шугаєва Л. Православне сектантство в Україні: особливості трансформації / Л. М. Шугаєва. – Рівне, 2007. – 320 с.
- 118.Яковенко Н. Українська шляхта кінця XIV до середини XVII ст. (Волинь і Центральна Україна) / Н. М. Яковенко. – К.: Наук. думка, 1993. – 416с.
- 119.Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII століття. – К., 1997.
- 120.Ярема В. Лемківські ікони XIV-XV століть / В. Ярема // Наша культура (Варшава). – 1968. – Ч. 1-3.
- 121.<http://bratsvolviv.narod.ru>
- 122.<http://dneprnews.com.ua/dnepropetrovsk/articles/2011-02-09/10484.php>
- 123.http://arhiv.orthodoxy.org.ua/uk/po_eparhiyah/dnipropetrovska/2010/02/03/2_9973.html
- 124.<http://archiv.orthodox.org.ua/page-678.html>
- 125.<http://www.ednist.com/?p=2475>
- 126.http://old.nisu.org.ua/ukr/study/research_conference/melnyk_religiosy/
- 127.http://duluman.uath.org/Woman_in_religin.htm
- 128.<http://www.ispovednik.ru/zlatoust/index.htm>

УДК [378+027.7]:7

Грипич Світлана

СПІВПРАЦЯ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ (РІВНЕНСЬКА ФІЛІЯ) ІЗ НАУКОВОЮ БІБЛІОТЕКОЮ РДГУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ЛІТНЬОЇ ШКОЛИ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

У статті характеризується аналіз поняття «духовна культура» у працях вчених різних галузей знань, його значення для розвитку вітчизняної культури і виховання молоді на традиціях українського народу. Висвітлюється специфіка роботи Рівненської Малої академії наук учнівської молоді, її співпраця із науковою бібліотекою Рівненського державного гуманітарного університету під час проведення Першої Всеукраїнської літньої школи мистецтвознавства (2010 рік).

Ключові слова: духовна культура, Мала академія наук, наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету, Перша Всеукраїнська літня школа мистецтвознавства.

В статті охарактеризован аналіз поняття «духовная культура» в работах ученых разных отраслей знаний, его значение для развития отечественной культуры и воспитания молодежи на традициях украинского народа. Раскрывается специфика работы Ровенской Малой академии наук ученической молодежи, её сотрудничество с научной библиотекой Ровенского государственного гуманитарного университета во время проведения Первой Всеукраинской летней школы искусствознания.

Ключевые слова: духовная культуры, малая академия наук, научная библиотека Ровенского государственного гуманитарного университета, Первая Всеукраинская летняя школа искусствознания.

The article characterized by analysis of the concept of «spiritual culture» in the writings of scientists from various fields of knowledge, its importance for the development of national culture and educating youth on the traditions of Ukrainian people. Elucidates the specificity of Rivne Junior Academy of Sciences of students, its cooperation with the Scientific Library of Rivne State Humanitarian University during the First Ukrainian Summer School of Art (2010).

Key words: spiritual culture, Small Academy of Sciences, Library of Rivne State Humanitarian University, the First All-Ukrainian Summer School of Art.

Початок третього тисячоліття, з його глобальними проблемами, вимагає від сучасної людини не стільки поінформованості, мобільного пізнання світу, скільки збагачення суспільства духовними цінностями. Саме це є джерелом розвитку духовної культури й самої особистості, внутрішньою її опорою, дозволяє творити необхідне, самодостатнє, цілісне духовне майбутнє.

Звідси й тривіальна думка про те, що людина виступає головною дійовою особою всіх соціально-економічних і соціокультурних змін, проглядається вже як методологічна вимога: у трактуванні будь-якого явища виходити з духовного ества людини.

Проте давно відома у світі ідея розвитку духовної культури індивіда є не просто відображенням тенденції розвитку суспільства, його переорієнтації на адекватні культурні (духовні) цінності, але й стимулює пошук способів і засобів розвитку духовної культури у єдності з пізнавальними, пошуковими, науково-дослідними процесами. Сучасне уявлення про процес розвитку духовної культури людини складається на основі багатьох важливих теоретичних і експериментальних досліджень.

Духовний розвиток особистості сьогодні є проблемою загальнонаціонального значення. Майбутнє України залежить від того рівня духовності, доброти, уваги, турботи, захищеності, любові, який отримає від дорослих молоде покоління. Без сумнівів, що тільки високодуховна і високоморальна людина може з повною віддачею працювати на благо і процвітання України.

У наш час ще залишається відкритим і одним із найбільш актуальних питань духовної культури особистості. І якщо ми хочемо ідентифікувати себе із цивілізованими країнами, то повинні усвідомити, що без його вирішення подальший суспільний розвиток стає неможливим. Вже чимало разів упродовж усієї вітчизняної історії доводилося переконуватися, що переважна більшість позитивних намірів і починань часто не здійснювалися через бездуховність людей, або низький її рівень і гальмувалися саме через цей фактор.

Увагу у контексті зазначеного привернуло дослідження Г. Ситника, в якому автор наголошує, що розвиток духовності народу і його перспективи, становлення державності України має базуватися «на гармонійному поєднанні «загальнолюдських» та специфічних національних цінностей України» [16, с. 373-374].

На характеристику проблем розвитку духовної культури в Україні спрямована праця В. Андрущенка, Л. Губерського та М. Михальченка [9]. У ній також висвітлюються та аналізуються проблеми взаємозв'язку культури, ідеології та особистості як суспільних феноменів. Цікаву критичну інформацію щодо морального виховання молоді, розуміння поняття «культура» та її стану на вітчизняному просторі знаходимо у розвідці Л. Мороз і Б. Воронкової [10]. В. Бех у своєму доробку аналізує рівень гуманітарного розвитку країни, визначає роль внутрішньої політики держави у сучасному глобалізованому світі [2]. Аналогічну проблематику висвітлює й В. Кононенко [8]. Сутність основних духовних пріоритетів студентської молоді аналізує Т. Артемонова [1].

Опрацювання фахової літератури та власний практичний досвід дозволяють стверджувати, що духовність – це творча спрямованість, наснага, енергія людини. Зважаючи на те, що особистість має право на самостійність, індивідуальність зазначимо, що для пробудження і подальшого духовного розвитку індивіда потрібно створити відповідні умови. І питання це – надзвичайно важливе, оскільки духовність визначає спрямованість усіх розумових, емоційно-чуттєвих, вольових якостей людини, її здатність до самоусвідомлення себе, як особистості.

Гостро це питання постає і перед сучасною освітою, яка впливає на вибір пріоритетів майбутніми поколіннями. Активно в наш час вивчаються і пропонуються різні варіанти щодо формування духовності учнів, рівня проблем у цій площині діяльності, готовність педагогів мобілізувати і консолідувати усі свої відповідні зусилля.

Очевидно, що батькам дітей, середній школі і науково-просвітницьким закладам вкрай необхідно змалку піклуватися про розвиток і збагачення духовного світу особистості. Тільки за таких умов ми зможемо сподіватися бачити у молоді майбутнє нашої нації.

Окреслена проблематика вже тривалий час є головною у роботі Малої академії наук учнівської молоді в цілому та в Рівненській області, зокрема.

Відомо, що мала академія наук України – загальнодержавний науково-громадський проект, спрямований на пошук, підтримку та сприяння творчому розвитку обдарованих, здібних до наукової діяльності учнів, школярів, студентів. Свою роботу проводить на основі наказів органів управління освітою, положень Міністерства освіти і науки України та рішень Президії Малої академії наук, які через центральний заклад направляються до регіональних підрозділів – територіальних відділень. Загальну координацію діяльності та організаційно-методичне керівництво проектом здійснює позашкільний навчальний заклад «Мала академія наук учнівської молоді» відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 31.12.2004 № 990 «Про вдосконалення діяльності Малої академії наук України».

Рівненське територіальне відділення Малої академії наук України створювалось під керівництвом обласного управління освіти за участю вищих навчальних закладів Рівненщини – Українського інституту інженерів водного господарства (тепер НУВГП), Рівненського педагогічного інституту ім. Д.З.Мануїльського (тепер РДГУ) тощо.

Базовими закладами стали: обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді, обласна станція юних туристів, обласна станція юних натуралістів, обласний навчально-методичний центр естетичного виховання учнів.

Одним із потужних напрямів Рівненського відділення Малої академії наук України сьогодні є відділення філології та мистецтвознавства, яке було створено на основі розрізаних наукових гуртків та секцій, що функціонували при закладах освіти (школах, позашкільних та вищих навчальних закладах).

Секція мистецтвознавства останні чотири роки поспіль консолідує навколо себе надзвичайно талановиту молодь із області. Її представники – учні 9-11 класів, на практиці доводять глибоку пошану і любов до мистецької спадщини України, традицій нашого народу, культурного надбання Полісся та Волині.

Упродовж із 24 червня до 5 липня 2010 р. діяла Перша Всеукраїнська літня мистецтвознавча школа МАН України на базі Рівненського відділення МАНУМ. Ця подія стала визначною, адже учнівська молодь 9-11 класів із різних куточків нашої країни (Луганськ, Запоріжжя, Тернопіль, Хмельницький та інших) одержала можливість доторкнутися до світу знань із мистецтва, ознайомилася із художньою мозаїкою волинського краю, що у подальшому допоможе їй спробувати самостійно досліджувати певний вид мистецтва у його жанровій та стильовій диференціації.

Особливу роль під час роботи літньої школи відіграла наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету. Бібліографи радо зустріли юних мистецтвознавців у читальній залі навчального закладу. Ще 25 червня для них було проведено презентацію фахових видань у галузі мистецтвознавства, представлено кращу частину фондів (а їх загальна кількість становить понад 500000 найменувань) та надано потужну консультативну інформацію щодо пошуку необхідних матеріалів за обраною темою дослідження.

Згодом, 30 червня, на базі цього структурного підрозділу РДГУ для учнів було надано можливість у контексті практичних занять працювати із літературою, частина якої є унікальною за своїм змістовим наповненням і на полицях книжкових магазинів не залежується, а іноді, і не з'являються. Враховуючи сучасну регіональну специфіку видавничої сфери, така можливість розкрити особливості вітчизняного художнього простору, у тому числі західноукраїнського, стала для молоді вдалою нагодою пізнати раніше ще не відоме та не осмислене ними.

Із цікавістю вони аналізували репродукції низки відомих та маловідомих майстрів України, працювали над мистецтвознавчим аналізом їх творів. Окрім того, ознайомилися із теоретичними аспектами розвитку декоративно-прикладного, музичного, музично-драматичного, хореографічного, фотомистецтва Рівненщини. Осмислили специфіку архітектурних комплексів, особливо храмових споруд, скульптури міста, бурштинову продукцію, садово-паркове мистецтво. Цю інформацію складно було б одержати у їх рідних містах, адже частина її розміщена у періодичних виданнях, які мають малий наклад.

Учні уклали бібліографію до своїх науково-дослідних робіт на мистецтвознавчу проблематику нашого краю, навчилися писати анотації та рецензії на фахову літературу, готувалися до різних за формою занять із теорії мистецтва, історії українського мистецтва, сучасного мистецтва та інших дисциплін. Комплексна робота у читальній залі наукової бібліотеки РДГУ допомогла молодим дослідникам МАНУ накопичити та поглибити свої знання із мистецтвознавства, ще більше зацікавитися світом художньої творчості, полюбити її в усьому розмаїтті. І хоча така співпраця МАНУ та наукової бібліотеки РДГУ вперше реалізується під час проведення літніх шкіль, є велика надія та сподівання її не припиняти, урізноманітнювати, розширювати. На цьому наголошували і самі учні, і організатори заходів, які у наш час надзвичайно потрібні і корисні для розвитку інтелектуальної, моральної, духовної культури молодого покоління українців.

Отже, спільна робота Малої академії наук із науковою бібліотекою Рівненського державного гуманітарного університету є плідною, передбачає фахову допомогу при дослідженні мистецтвознавчої та іншої проблематики учнями МАН.

Джерела та література

1. Артемонова Т. Основні духовні пріоритети студентської молоді: напрями трансформації / Т. Артемова // Вища освіта України. – №1 – 2008. – С. 72-75.
2. Бех В. Гуманітарний розвиток країни: внутрішня політика держави у сучасному глобалізованому світі / В. Бех // Державна політика в гуманітарній сфері (матеріали круглого столу). – Івано-Франківськ, 2001. – С. 3-9.
3. Воронкова В. Метафізичні виміри людського побуття (проблеми людини на зломі тисячоліть) / В. Г. Воронкова. – Запоріжжя, 1999. – 173 с.
4. Гуманістична психологія: Антологія: В 3-х т. – Т. 2 : Психологія і духовність : (Світоглядні аспекти гуманістично зорієнтованих напрямів у сучасній західній психології) / Упоряд.: Г. Балл, Р. Трач. – К. : ПУЛЬСАРИ, 2005. – 279 с.
5. Караульна Н. Духовність: сфера сутності чи існування людини? / Н. Караульна // Вісник НАН України. – № 11. – 2002. – С. 18-22.
6. Кафарський В. Українське суспільство: культура і духовність / В. Кафарський. – Івано-Франківськ: Джерела, 2000.
7. Кон І. Психологія ранньої юності : кн. для учителя / І. С. Кон. – М. : Просвещение, 1989. – 255 с.
8. Кононенко В. Державна політика в гуманітарній освіті / В. Кононенко // Державна політика в гуманітарній сфері: Матеріали круглого столу. – Івано-Франківськ, 2001. – С. 10-14.
9. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. – К. : Знання України, 2002. – 578 с.
10. Мороз Л. До концепції морального виховання молоді / Л. Мороз, Б. Воронкова // Вища освіта України. – №4. – 2004. – С. 94-100.
11. Надольний І. Соціально-гуманістичний потенціал національної свідомості / І. Надольний // Державне управління в Україні: реалії та перспективи : зб. наук. пр. / за заг. ред. В. Лугового, В. Князева. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – С. 29-34.
12. Огнев'юк В. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку / В. Огнев'юк. – К. : Знання України, 2003. – 450 с.
13. Омельченко О. Духовний розвиток шкільної молоді в регіональному культурно-освітньому просторі / О. Омельченко // Формування духовної культури учнівської молоді засобами мистецтва. Основні концептуальні ідеї наукової школи : зб. наук. пр. / за ред. Г. П. Шевченко. – Луганськ: ЛДПУ, 2000. – Вип. 2. – С. 8-10.
14. Помиткін Е. Психологія духовного розвитку особистості : монографія / Е. О. Помиткін. – К. : Наш час. – 2006. – 280 с.
15. Рибалка В. В. Психологія розвитку творчої особистості : навч. посіб. / В. В. Рибалка. – К. : ІЗМН, 1996. – 236 с.
16. Ситник П. Духовність як рушійна сила суспільного розвитку / П. Ситник // Державне управління в Україні: реалії та перспективи : зб. наук. пр. / за заг. ред. В. Лугового, В. Князева. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – С. 363-367.
17. Скотний В. Філософія освіти: екзистенція ірраціонального в раціональному / В. Скотний. – Дрогобич : Вимір, 2004. – С. 327.
18. Скуратівський В. Гуманітарна політика в Україні : навч. посіб. / В. Скуратівський, В. Троцинський. – К. : Вид-во УАДУ; Вид-тво «Міленіум», 2002. – С. 32-33.
19. Ярошенко Р. Український вимір духовної культури / Р. М. Ярошенко. – Л. : Просвіта, 2002.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Федоришин Микола ПЕРЕСОПНИЦЬКИЙ РУКОПИС НА ШЛЯХУ ДО ІВАНА МАЗЕПИ	3
Самчук Роман ПЕРЕСОПНИЦЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ЖИТТЯ XVI ст.	4
Чекурков Василь ГОНЧАРНІ КЛЕЙМА НА ПОСУДІ ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ ДОБИ	6
Петраускас Римвидас МЕЖДУ ВІЛЬНЮСОМ И КИЕВОМ: ЛИТОВСКИЕ ВЕЛЬМОЖИ ВО ГЛАВЕ КИЕВСКОГО ВОЕВОДСТВА В XV–НАЧАЛЕ XVI вв.	9
Блануца Андрій МАЄТКОВІ СТАТКИ УКРАЇНСЬКОГО КНЯЗЯ XVI СТ. ЗА ДАНИМИ ІНВЕНТАРЯ 1558 РОКУ	10
Степанов Дмитрій «ОБЩЕРУССКОЕ» И АВТОНОМИСТСКОЕ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОТОНАЦИОНАЛЬНОГО САМОСОЗНАНИЯ УКРАИНСКОЙ ЭЛИТЫ В СЕРЕДИНЕ – ТРЕТЬЕЙ ЧЕТВЕРТИ XVII в.	12
Васильєва Ольга ГОСПОДАРІ БАТУРИНСЬКОГО ЗАМКУ ТА ГЕТЬМАНСЬКОГО ДВОРУ 1 (1687-1734 pp.)	17
Засипко Мар'яна СОЦІАЛЬНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ СЕЛЯНСЬКОГО СТАНУ ЗА ПРАВЛІННЯ Д. АПОСТОЛА	21
Синяк Іван КОМПЕТЕНЦІЯ ВІЙСЬКОВОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІЙСЬКА ЗАПОРОЗЬКОГО В ПЕРІОД НОВОЇ СІЧІ	23
Лещенко Альона ЗНАЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФРАНЦУЗЬКОЇ АРИСТОКРАТІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я (кн. XVIII – поч. XIX ст.)	25
Кізлова Антоніна МОЩІ СВ. СЦМЧ. МАКАРІЯ У ДУХОВНОМУ ЖИТТІ КИЯН (КІНЕЦЬ XVIII – ПОЧАТОК XX ст.)	28
Шеретюк Руслана АНТИКАТОЛИЦЬКИЙ ВЕКТОР ЕТНОКОНФЕСІЙНОЇ ПОЛІТИКИ РОСІЙСЬКОГО САМОДЕРЖАВСТВА НА ТЕРЕНАХ ПРАВОБЕРЕЖЖЯ 30-х pp. XIX ст.	30
Щербак Надія, Щербак Ніна ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНЗУРИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст. В УКРАЇНСЬКИХ ГУБЕРНІЯХ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ	32
Казначєєва Людмила СУСПІЛЬНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ 1861 р. – ПОЧАТКУ XX ст. ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ДВОРЯНСТВА	35
Івчик Наталія ПОВСТАННЯ 1863–1864 pp. ТА ЗАХОДИ ВЛАДИ, СПРЯМОВАНІ НА ПОСЛАБЛЕННЯ ПОЛЬСЬКОГО ЗЕМЛЕВОЛОДІННЯ НА ПРАВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ	39
Постольник Ігор ОБРАЗ ПАНСЬКОЇ ВЛАДИ В СВІТОГЛЯДІ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНИНА (ЗА ЕТНОГРАФІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ 1860-Х-1870 pp.)	41
Прищепа Олена КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ ЗАХОДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА МІСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ (ДРУГА ПОЛОВИНА XIX – ПОЧАТОК XX ст.)	44
Ленченко Федір ЗАРОДЖЕННЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ КИЇВСЬКОГО ТОВАРИСТВА СПОЖИВАЧІВ (1868-1873 pp.)	46
Шмид Олександр РОЛЬ ПІДДАНСТВА В КОЛОНІЗАЦІЙНОМУ РУСІ НІМЦІВ ТА ЧЕХІВ НА ВОЛИНІ ПОРЕФОРМЕННОГО ПЕРІОДУ	48
Безлуцька Олена ЕПІДЕМІЇ У НОВОРОСІЙСЬКОМУ КРАЇ НАПРИКІНЦІ XIX – НА ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ ТА БОРОТЬБА З НИМИ	50

Потапенко Максим НАЦІОНАЛЬНЕ САМОВРЯДУВАННЯ У ПОЛЕМІЦІ ПОЛЬСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ СИЛ НАДДНІПРЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ В 1917 РОЦІ	52
Скальський Віталій МОЛДОВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ГРОМАДА В УКРАЇНІ ПЕРІОДУ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ (1917-1918 pp.)	55
Щербак Надія ІВАН ОГІЄНКО І БОРТЬБА ЗА ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ (1917-1920 pp.)	57
Кукса Алексадр БЕЛОРУССКО-УКРАИНСКИЕ ОТНОШЕНИЯ ПЕРИОДА УКРАИНСКОЙ ДИРЕКТОРИИ (ДЕКАБРЬ 1918-1919 гг.)	59
Кузьмин Роман РЕПРЕСИВНА ПОЛІТИКА ГАЛИЦЬКОЇ НАДЗВИЧАЙНОЇ КОМІСІЇ (СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 1920 p.)	61
Сезін Сергій КОНЦЕНТРАЦІЙНІ ТАБОРИ КРЕМЕНЧУЦЬКОЇ ГУБЕРНІЇ В 1920-1922 РОКАХ. ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПОЛТАВСЬКОГО ОБЛАСНОГО АРХІВУ	65
Іценко Олександр ФЕНОМЕН «ОБНОВЛЕНСТВА» В УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВ'І 20-х pp. XX ст.	68
Синяк Степан ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛЬСЬКИХ ПАРАМІЛІТАРНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВОЛИНСЬКОГО ВОЄВОДСТВА У 1921-1939 pp. (НА ПРИКЛАДІ СОЮЗУ ОСАДНИКІВ)	70
Лазуренко Валентин ПОЛІТИКА РАДЯНСЬКОГО КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В РОКИ НЕПУ ЗАМОЖНОГО СЕЛЯНСТВА УКРАЇНИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЮ ТЕХНІКОЮ ТА ЗНАРЯДДАМИ ПРАЦІ	73
Бернацький Віктор АНТИРАДЯНСЬКІ НАСТРОЇ НАСЕЛЕННЯ ВОЛИНО-ЖИТОМИРСЬКОГО РЕГІОНУ У РЕЛІГІЙНИХ ВИЯВАХ 1930-х pp.	76
Галай Микола УКРАЇНСЬКЕ СЕРЕДНЄ ШКІЛЬНИЦТВО У 1932 – 1939 РОКАХ В КОНТЕКСТІ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ДРУГОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ	78
Гуменюк Оксана ЗМІНИ У ПОБУТІ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ (ВЕРЕСЕНЬ 1939- ЧЕРВЕНЬ 1941 pp.)	81
Карпуніна Тетяна ЗАХІДНІ ЗЕМЛІ УКРАЇНИ У ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИХ ПЛАНАХ НІМЕЧЧИНИ ТА СРСР НАПЕРЕДОДНІ ТА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	83
Фанигін Юрій ДО ПИТАННЯ ПРО АРХЕОЛОГІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ О.В. БОДЯНСЬКОГО В 1941 - 1943 pp.	86
Заболотна Тетяна НАСТРОЇ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ ТА ЙОГО СТАВЛЕННЯ ДО ОКУПАЦІЙНОЇ ВЛАДИ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (НА ПРИКЛАДІ КИЄВА)	88
Білоус Олександр БОЙОВІ ЛИСТКИ ЯК ДЖЕРЕЛО ВИВЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦЗАГОНУ НКДБ СРСР «ПЕРЕМОЖЦІ»	91
Рендюк Теофіл ЩОДО РУМУНСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ У 1941-1944 РОКАХ	93
Пилипович Тарас УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У СКЛАДІ АРМІЇ ГЕНЕРАЛА АНДЕРСА (2-ГО ПОЛЬСЬКОГО КОРПУСУ) В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	97
Абрамчук Катерина ВИКОРИСТАННЯ ПРЕСИ У ПРОВЕДЕННІ ОКУПАЦІЙНОЇ ВЕРБУВАЛЬНОЇ ПРОПАГАНДИ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ВОЛИНИ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (НА МАТЕРІАЛАХ ГАЗЕТИ «DEUTSCHE UKRAINE-ZEITUNG»)	99
Самборський Євгеній СПІВПРАЦЯ ПОЛЯКІВ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ З РАДЯНСЬКИМИ КАРАЛЬНО-РЕПРЕСИВНИМИ ОРГАНАМИ (1944–1946 pp.)	102
Капітан Лариса ІДЕОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ЛІКВІДАЦІЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЗАКАРПАТТІ (ПОВОСННИЙ ПЕРІОД)	105

Бойко Вікторія АТОМНЕ ПИТАННЯ ТА ПИТАННЯ РОЗЗБРОЄННЯ В ООН: УЧАСТЬ УРСР	109
Ларькіна Людмила ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ПІДґРУНТЯ ПО КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО КУЛЬТУ У 60-ті рр. ХХ СТОЛІТТЯ	111
Юрій Шугайло НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ В УРСР У ДОБУ «ХРУЦОВСЬКОЇ ВІДЛИГИ»	113
Конопка Володимир ОБЖИНКОВИЙ ВІНОК НА ТЕРЕНАХ ВОЛИНИ ТА ПОДІЛЛЯ: СПЕЦИФІКА ПОБУТУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛАХ ПОЛЬОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 2007-2011 рр.)	115
Кузьмич Микола ЛЕГКА ТА ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 1950-х – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 1960-х рр.	118
Середюк Марія МУЗИЧНЕ І ФЕСТИВАЛЬНЕ ЖИТТЯ ПОЛЬСЬКОЇ МЕНШИНИ В УКРАЇНІ У 1991-2009 рр.	120
Нижня Ольга ПРОБЛЕМИ МІЖКОНФЕСІЙНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВ'І ТА ПОШУК ШЛЯХІВ ЇХ ПОДОЛАННЯ	123
Кузьбіда Малгожата ДЕМОКРАТІЯ ПО-УКРАЇНСЬКИ. БОРОТЬБА ЗА СВОБОДУ ЗМІ ЯК ЯСКРАВЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ НЕГАТИВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА УКРАЇНІ	125
Ващенко Олена СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ У АМЕРИКАНСЬКІЙ ПРОЕКЦІЇ ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ	127
Фурса Алла УКРАЇНА – ГРУЗІЯ: ПОЛІТИЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СПІВРОБІТНИЦТВА (КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ ст.)	131
Круглик Катерина ДИНАМІКА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПРАВОСЛАВ'Я УКРАЇНИ В КОМПІЛЯТИВНОМУ ПОРІВНЯЛЬНОМУ ЗРІЗІ	134
Давидчук Сергій УКРАЇНО-ІЗРАЇЛЬСЬКІ ГУМАНІТАРНІ ЗВ'ЯЗКИ (2006-2011 рр.)	136
Безкоровайна Ольга ПРОБЛЕМА ОСОБИСТІСНОГО САМОТВЕРДЖЕННЯ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ПАРАДИГМИ	138
Сойчук Руслана РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ НАЦІЇ ТА НАЦІОНАЛІЗМУ	141
РОЗДІЛ II. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ В СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	
Cernenchi Eugen A MOLDAVIAN DIPLOMAT FROM THE XVI-TH CENTURY – NICOLAE BURLĂ	145
Gizicki Wojciech SECURITY - A BASIC HUMAN NEED	145
Дудко Владислав СОЦІАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ РЕГУЛЯРНИХ ВІЙСЬК AUXILIA ТА ЇХ СПРИЙНЯТТЯ У РИМСЬКОМУ ВІЙСЬКУ ЗА ЧАСІВ ПРИНЦИПАТУ (31 р. до н. е.–284 р. н. е.)	147
Лысенко Владислав К ИСТОРИИ КУЗНЕЧНОЙ СВАРКИ	149
Уваров Игорь ОСОБЕННОСТИ ВНЕШНЕЙ ПОЛИТИКИ ЯГЕЛЛОНОВ В ОТНОШЕНИЯХ С КРЫМСКИМ ХАНСТВОМ ВО ВТОРОЙ ПОЛОВИНЕ XV – НАЧАЛЕ XVI вв.	152
Троян Сергій ПІВДЕННОНІМЕЦЬКЕ КУПЕЦТВО В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ: КОЛОНІЗАЦІЯ І ПІДПРИЄМНИЦТВО У XVI ст.	154
Лучанін Сергій РОЛЬ ПОСТАТІ РОСІЙСЬКОГО ЦАРЯ ПЕТРА I У ФОРМУВАННІ ДУХУ МОСКОВІЇ НА ПОЧАТКУ ХVIII СТОЛІТТЯ	157
Дорофеев Денис АНТИАМЕРИКАНИЗМ ВО ФРАНЦИИ: ИСТОРИЯ И СОСТОЯНИЕ	158

Трофімук Тетяна РЕКРУТСЬКІ НАБОРИ ЄВРЕЇВ У БАТАЛЬЙОНИ ВІЙСЬКОВИХ КАНТОНІСТІВ У РОСІЙСЬКІЙ АРМІЇ ХІХ СТ.: АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ	162
Тарасюта Катерина ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОВІДНОСИН КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ ВЛАДИ В ІСПАНІЇ У 1808–1814 РР.	165
Василюк Анастасія ВІД «СОКОЛА» ДО «ПІОНЕРА»	167
Варжель Надія ІНТЕЛІГЕНЦІЯ ЯК СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ФЕНОМЕН РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ	170
Біла Олена ПОЛІТИКА КОЛОНІЗАЦІЇ НІМЕЦЬКОЇ ІМПЕРІЇ НА ПОЛЬСЬКИХ ЗЕМЛЯХ: ЗЕМЕЛЬНЕ ПИТАННЯ (1894-1914 рр.)	171
Венгер Наталія НІМЕЦЬКЕ ПИТАННЯ В СВІТОГЛЯДІ ТА ПОЛІТИЦІ П. А. СТОЛИПІНА: АПРОБАЦІЯ ВЛАДОЮ	173
Постоловський Руслан ПОЛІТИЧНІ МІФИ ПЕРШОЇ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ АМЕРИКАНСЬКОГО ІСТОРИКА АНДРЕА ОРЗОФФ, ДАТСЬКОГО ІСТОРИКА ПЕТЕРА БУГТЕ ТА РОСІЙСЬКОГО ІСТОРИКА ОЛЕКСАНДРА БОБРАКОВА-ТИМОШКІНА	180
Соловйов Віталій ОСТАННІЙ ПЕРІОД ІСНУВАННЯ РУМУНСЬКОГО ФРОНТУ: НАЦІОНАЛІЗАЦІЯ, ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ	184
Івашко Юлія ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ В БІЛОРУСЬКИХ ЗЕМЛЯХ (ГРУДЕНЬ 1918 – СІЧЕНЬ 1919 рр.)	187
Сидорик Надія ЄВАНГЕЛІСТСЬКА ЦЕРКВА ТА ЇЇ МІСЦЕ У ЖИТТІ НІМЦІВ ПОЛЬЩІ (1919 – 1939 рр.)	190
Чорненький Роман ПОВСЯКДЕННА ВИРОБНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛЯКІВ СТАНИСЛАВОВА У 1921-1939 рр.	192
Венгер Альберт ВИСВІТЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ ІІ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ НА «СХІДНИХ КРЕСАХ» В МАТЕРІАЛАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ	195
Іванченко Оксана РЕАЛІЗАЦІЯ ІДЕЇ ХОРВАТСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ УСТАШІВ (1929 – 1941 рр.)	197
Мигун Дмитрій ПОПЫТКИ СССР СОЗДАТЬ «СИСТЕМУ КОЛЛЕКТИВНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ» В ЕВРОПЕ И ОТНОШЕНИЯ С ГЕРМАНИЕЙ	198
Сай Галина ОСОБЛИВОСТІ ПОЛЬСЬКО-ЄВРЕЙСЬКИХ ВЗАЄМИН У ДРУГІЙ РЕЧІ ПОСПОЛИТІЙ НАПЕРЕДОДНІ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	200
Матлай Любава ПЕРЕХІД ВІД МІЖНАРОДНОЇ ІЗОЛЯЦІЇ ДО АКТИВНОЇ УЧАСТІ ІСПАНІЇ У РЕГІОНАЛЬНІЙ ТА СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ ЗА ПЕРШИХ ПІСЛЯФРАНКІСТСЬКИХ УРЯДІВ (1976-1982 рр.)	203
Клочак Олег ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ПАПИ ІВАНА ПАВЛА ІІ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗЛАМІ КОМУНІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ТА СХІДНІЙ ЄВРОПІ	206
Санжаревський Олег ВСТАНОВЛЕННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ РЕСПУБЛІКОЮ БІЛОРУСЬ ТА РОСІЙСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ: ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ	208
Мартинчук Інна ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕРШОГО ПРЕЗИДЕНТА СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ М. КОВАЧА	210
Білянський Олег СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА В РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА (ГРУДЕНЬ 1995 Р. – ЖОВТЕНЬ 2000 Р.): КОНСТИТУЦІЙНИЙ, ПОЛІТИЧНИЙ ТА СУСПІЛЬНИЙ АСПЕКТИ	212
Горобець Ігор РИНОК ЗБРОЇ ІСЛАМСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ІРАН	215
Гайдукевич Анастасія РОЛЬ І МІСЦЕ СТЕРЕОТИПІВ У СУЧАСНИХ РОСІЙСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИНАХ	217

Соловей Петро НАПРУЖЕНА СИТУАЦІЯ В АФГАНІСТАНІ ЯК ЧИННИК МІЖНАРОДНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	220
Киридон Алла КОСМОПОЛІТИЧНИЙ ПРОЕКТ У.БЕКА І КОНСТРУЮВАННЯ «НОВОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ» В ЄВРОПІ	222

РОЗДІЛ III. ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО

Прищепя Богдан ПОГОРИНСЬКІ МІСТА В ЕПОХУ КИЇВСЬКОЇ РУСИ	226
Герасименко Олександр МІЖЕТНІЧНІ ПРОЦЕСИ У МІСТАХ ВОЛИНИ XVI – XVIII СТОЛІТЬ	228
Тимочко Ірина ПРОВІДНІ ПЕРЕДУМОВИ ПРОСВІТНИЦЬКО-ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВОСЛАВНИХ БРАТСТВ ВОЛИНИ (ДРУГА ПОЛОВИНА XIX – ПОЧАТОК XX СТОЛІТТЯ)	231
Цецик Ярослав ВИБОРИ ДО I ТА II ДЕРЖАВНИХ ДУМ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В ОСТРОЗЬКОМУ ПОВІТІ ВОЛИНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ	233
Переходько Наталія ФУНКЦІОНУВАННЯ ЄВРЕЙСЬКИХ МЕДИЧНИХ ОСЕРЕДКІВ У РІВНОМУ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД (1921–1939 рр.)	235
Михальчук Роман РЕЄСТРАЦІЯ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЄВРЕЇВ РІВНЕНЩИНИ ЯК ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП У ВИРІШЕННІ «ЄВРЕЙСЬКОГО ПИТАННЯ»	237
Кравчук Дмитро МЕМУАРИ ЯК ДЖЕРЕЛО ДЛЯ ВИВЧЕННЯ РАДЯНСЬКОГО ПАРТИЗАНСЬКОГО РУХУ НА РІВНЕНЩИНІ У 1941-1944 рр.	241
Булига Ірина ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ХРИСТІЯНСЬКИХ КОНФЕСІЯХ ВОЛИНИ ПІД ВПЛИВОМ РЕЛІГІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦИСТСЬКОЇ ВЛАДИ	244
Доброчинська Валентина ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА «ЖІНОЧА СЛУЖБА УКРАЇНІ» НА ВОЛИНІ У ПЕРІОД ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	246
Мухаровська Анна ЛЮДСЬКІ ВТРАТИ М. РІВНОГО У ВЕЛИКІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ВІЙНІ	249
Павлюк Олена РЕПРЕСИВНА ПОЛІТИКА СОВЕТСЬКОЇ ВЛАДИ НА ТЕРИТОРІЇ РІВНЕНЩИНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ 40-Х ПОЧАТКУ 50-Х РР. XX СТ.	252
Ісічук Тетяна ВПЛИВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НА КОНФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК РІВНЕНЩИНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ 40 – ПОЧАТКУ 60-Х РР. XX СТ.	254
Чура Василь РІВНЕНСЬКИЙ ОБКОМ КПУ В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ВІДРОДЖЕННЯ НАПРИКІНЦІ 80-Х РР. XX СТ.	257
Біляковський Петро ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ЗАСУХИ В НАРОДНИХ УЯВЛЕННЯХ ВОЛИНЯН (НА МАТЕРІАЛАХ ПОЛЬОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 2005-2008 рр.)	259

РОЗДІЛ IV. ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО, ІСТОРИОГРАФІЯ ТА СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вашук Дмитро МІСТО РІВНЕ У ДОКУМЕНТАХ ЛИТОВСЬКОЇ МЕТРИКИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ 29-Ї КНИГИ ЗАПИСІВ)	262
Безпалько Владислав ШЛЯХЕТСЬКИЙ МАЄТОК НА ВОЛИНІ ОСТАННЬОЇ ЧВЕРТІ XVI СТ. У СВІТЛІ ФІСКАЛЬНО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ	265
Гончар Ольга НА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОМУ ПЕРЕХРЕСТІ (МИКОЛА КОСТОМАРОВ ТА МАРКО КРОПИВНИЦЬКИЙ)	266

Березовський Олег УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ПАРТІЯ В ДОРАДЯНСЬКІЙ ІСТОРИОГРАФІІ	268
Сова Андрій ПЕЧАТКИ ПЛАСТОВИХ КУРЕНІВ НА ВОЛИНІ У 1920-х рр.	270
Долганов Петро УКРАЇНСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД: ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ	273
Постельжук Олександр КОНЦЕПТ УГОДОВСТВА У ПРАЦЯХ СУЧАСНИКІВ МІЖВОЄННОЇ ДОБИ	278
Багрій Тетяна СУЧАСНА ЧЕСЬКА ІСТОРИЧНА НАУКА ПРО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ МІЖВОЄННОЇ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ (1918 – 1938 рр.).	281
Дебенко Василь, Кобильник Роман АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ВІДНОСИН ХХ СТОЛІТТЯ В СУЧАСНІЙ РОСІЙСЬКІЙ ІСТОРИОГРАФІІ	284
Бунечко Сергій НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПОЛЬЩІ 1918–1939: ЗАХІДНА ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ	286
Рябчикова Фаїна ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МУЗЕЙНИХ ЗАКЛАДІВ У НАУКОВОМУ ДОРОБКУ В. КРАВЧЕНКА (1920–1931 рр.)	289
Ладига Олександр СУЧАСНА ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ УЧАСТІ СЛОВАЦЬКИХ ВІЙСЬК У БОЯХ НА СХІДНОМУ ФРОНТІ (1941 – 1944 рр.)	292
Нечипорук Олена О. М. АПАНОВИЧ: «БЕРЕГІНЯ КОЗАЦЬКОЇ СЛАВИ»	294
Jusupović Adrian AUTORYTET W TEKŚCIE HISTORYCZNYM	296
Науменко Мирослава УКРАЇНСЬКО-АЗЕРБАЙДЖАНСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ПЕРІОД НЕЗАЛЕЖНОСТІ (СТУПІНЬ НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМИ)	298
Осаволюк Юлія СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ГРУШЕВСЬКІАНА (ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ)	301
Циганчук Анатолій, Циганчук Ксенія ПРО ІСТОРИЧНУ СВІДОМІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	304
Полович Олег ІСТОРІЯ ПОВСЯКДЕННОСТІ ЯК ПРОГРЕСИВНИЙ НАПРЯМ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ	306
Білявцева Ольга УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОСЛАВ'Я ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	308
Грипич Світлана СПІВПРАЦЯ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ (РІВНЕНСЬКА ФІЛІЯ) ІЗ НАУКОВОЮ БІБЛІОТЕКОЮ РДГУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ЛІТНЬОЇ ШКОЛИ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА	311
Троян Сергій НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ У МІЖДЕРЖАВНИХ ВІДНОСИНАХ : СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ІСТОРИЧНА ВІЗІЯ	313
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	314
ЗМІСТ	317

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

Наукові записки РДГУ

Випуск 22

Відповідальність за достовірність і точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей несуть автори опублікованих матеріалів та їх наукові керівники. Думки авторів статей з позицією редколегії можуть не співпадати.

Відповідальний за підготовку збірника до видання – **В.М. Шеретюк**

Комп'ютерна верстка – **В. Б. Самсонюк, В. Ю. Кравчук**

Обкладинка – **Г. В. Волохов**

Підписано до друку 25.11.2011 р. Папір офсетний. Гарнітура Arial Narrow.
Наклад 300. Обліково-видавничих аркушів 31,7. Замовлення №108/1

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3, тел. (0362) 22-41-20

А–43 **Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії:** Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 22. – Рівне: РДГУ, 2011. – 324 с.

ББК 63.3(4Укр)
УДК 94(477)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011